

NIEUWSBRIEF

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

september 2019, jaargang 15, nr. 2

Van het bestuur

Na de - bij vlagen erg warme – zomer is er weer veel nieuws te vertellen! Op 24 juli is de herdruk van het Groevenbeekwandelrouteboekje gepresenteerd, nu te koop op de welbekende adressen. Zie pagina 2 van deze nieuwsbrief.

De gemeente Ermelo heeft, in samenwerking met Het Pakhuis en de Hanzehogeschool uit Groningen, de basisscholen een doorlopende lessenserie aangeboden met als thema duurzaamheid. Vanaf groep 1 tot en met groep 8 komen diverse duurzaamheidsonderwerpen aan bod. De leerkrachten kunnen er zelfstandig mee aan de slag en bij verschillende onderdelen kunnen ze ondersteuning/verdieping inroepen van externen. Het NMP doet daar ook aan mee bij onderwerpen als ecologische voetafdruk, biodiversiteit (landschappen), zonne-energie en composteren. We zijn benieuwd hoe dit project vorm en inhoud gaat krijgen.

Druk zijn we met de voorbereiding van de Maand van de Duurzaamheid. Landelijk is er in oktober een Week van de Duurzaamheid, maar de gemeente wil duurzaamheid breder onder de aandacht brengen en trekt daarvoor de hele maand oktober uit. Wij hebben begin oktober de aftrap met ons project Ermelo Schoon. Elders in de nieuwsbrief leest u hier meer over. De werkgroep Duurzaamheid is nauw betrokken bij het 'Gasloos maken' van Ermelo West. Meedenken en voorlichting geven. De werkgroep Thuiscomposteren is op scholen geweest om voorlichting te geven in het gemeenschappelijk project van de gemeente en fa. Wuestman om op scholen composteren op te zetten. De werkgroep Educatie heeft zijn jaarlijks terugkerende buitenlessen bij Drie succesvol afgerond. Het enthousiasme van de scholieren blijft ongekend groot. Volgend jaar gaat het weer plaatsvinden, maar dan gekoppeld aan Ermelo Remembers. Dit laatste is een Ermelobreed project met betrekking tot 75 jaar Bevrijd Nederland. Naast het scholenproject gaat het NMP een zestal wandelingen voor volwassenen langs het onderduikershol en het monumentje van Jannes aanbieden.

Er zijn nu vergaande plannen voor de inrichting van het gebied langs de Randmeren op de grens Ermelo-Putten. De plannen hebben veel overeenkomsten met de ideeën die studenten van Aeres Hogeschool uit Almere gepresenteerd hebben in een projectplan, in onze opdracht en met onze samenwerking. Het geeft een gevoel van tevredenheid en toch ook wel een beetje trots. Op de website kunt u onder het kopje 'NMP en de gemeente Ermelo' meer over deze inrichting lezen. Ook staat daar informatie over onze contacten met de Gelderse Natuur- en Milieu Federatie en onze ervaringen met de gemeente Ermelo betreffende de natuurtuin.

ERMELLO
Remembers
75 JAAR VRIJHEID

Een greep uit de agenda:

◆ 28 sept.	Opendeur NMP
Groevenbeek	De Witte Heide
10.00 - 12.00 uur
◆ 4 okt.	Start Maand van de Duurzaamheid Ermelo
Ermelo Schoon	Basisscholen
10.00 uur
◆ 5 okt.	Wandeling	Houtdorperveld
10.00 uur
◆ 26 okt.	Opendeur NMP
Paddenstoelen	De Witte Heide
10.00 - 12.00 uur
◆ 26 okt.	Nacht van de Nacht	Bezoekerscentrum
Ermelosche Heide
19.30 - 22.00 uur
◆ 2 nov.	Wandeling	Houtdorperveld
10.00 uur
◆ 30 nov.	Opendeur NMP
Thri of Drie	De Witte Heide
10.00 - 12.00 uur

Dit jaar zijn er nog 3 Opendeuren. De eerste, op 28 september, komt gastspreker Hans van Dijk over Groevenbeek. Aan de hand van fraaie plaatjes vertelt hij over de grote veranderingen in dit gebied na 1850. De andere twee Opendeuren gaan over paddenstoelen (verschijningsvormen) en buurtschap Drie.

De natuurtuin staat er mooi bij door het vele werk van de vrijwilligers. Op pagina 4 en op onze website kunt u hier meer over lezen. Geniet ook van de prachtige foto's van Hans Pieters op de website onder het kopje Natuurtuin en dan flora en fauna in beeld.

Tot ziens op onze activiteiten!

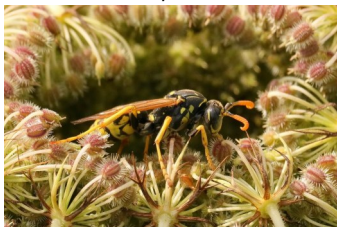

Oud Groevenbeek 1910

Nieuw Groevenbeek 1910

Frans veldwesp

Groene sabelsprinkhaan

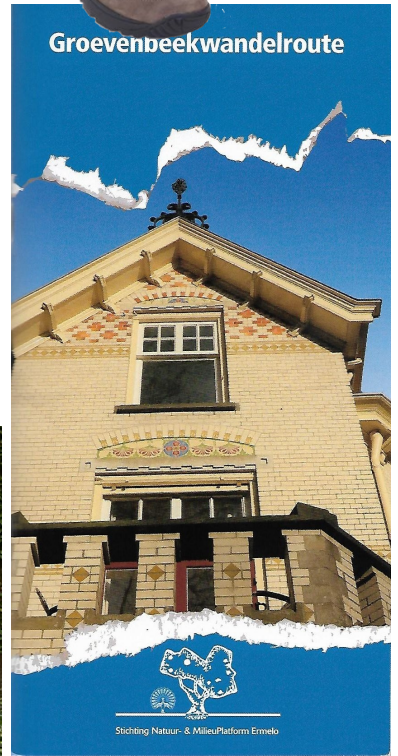

Plannen voor een nazomerse wandeling? Ga naar Groevenbeek!

Het Groevenbeek wandelrouteboekje was uitverkocht. Tijd voor een herdruk. Maar zoals vaak is het niet alleen herdrukken, maar ook aanpassen. Zo ook nu. De nieuwe uitgave is in kleur en in onze nieuwe huisstijl. Een aantal pagina's is toegevoegd met aandacht voor de stichters en bewoners van het landgoed: de families Van Schermbeek en Vos-Jongeneel. Nieuw is ook de toevoeging 'Van berucht stroper tot jachttopziener', een verhaal over Cor Koppies die dankzij meneer Van Schermbeek een officiële jachtakte heeft gekregen.

De route is nagenoeg gelijk gebleven. U wandelt over Oud en Nieuw Groevenbeek en de Groevenbeekse Heide. Nieuw is het startpunt: het Theehuis Oud Groevenbeek. Op het kaartje achterin het boekje zijn twee routeverkortingsmogelijkheden aangegeven.

Woensdag 24 juli 2019 werd het eerste herdrukexemplaar overhandigd in het Theehuis Oud Groevenbeek aan Mirte Kruit, boswachter Natuurmonumenten. Onder leiding van Theo Koster is er daarna gewandeld naar de boerderij, het koetshuis, het washok, de druivenkas en de watertoren waarover Theo veel details kon vertellen. Het boekje is verkrijgbaar bij de VVV, Riemer en Wallinga Boekverkoopers en het Theehuis Oud Groevenbeek.

Ermelo Duurzaam

In de afgelopen jaren zijn in Ermelo vele duizenden zonnepanelen op daken van woningen en scholen gelegd. Deze zorgen voor de opbrengst van Duurzame Energie. 20 jaar geleden zag je nog maar enkele zonnepanelen, maar de afgelopen 10 jaar is het steeds sneller gegaan. In elke straat zie je ondertussen veel huizen met zonnepanelen. De zonnepanelen zijn in de afgelopen jaren efficiënter geworden én zijn goedkoper geworden door de massaproductie.

De regering heeft de salderingsregeling verlengd tot 2030 waardoor het voor een ieder duidelijk is dat je zonnepanelen gemakkelijk terug kunt verdienen. We verwachten dan ook dat over 5 jaar op bijna alle woningen zonnepanelen liggen. Op bijgaande foto zie je vele voorbeelden van zonnepanelen op het dak.

In onze folder "Zonne-energie" geven we uitleg over de aandachtspunten. Zie www.nmpermelo.nl kopje folders. Wanneer je meer wilt weten over zonnepanelen, neem dan contact met ons op via info@nmpermelo.nl

Mooi resultaat op het Oogstfeest

's Heeren Loo

Een succesvolle samenwerking tussen Zorgkwekerij Bloemenhof van 's Heeren Loo en het NMP. Veel planten kunnen weggeven!

tegel eruit, plantje erin

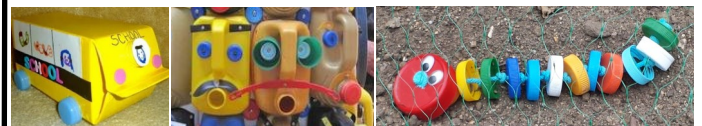

Bekijk de website

Ermelo Schoon

Dit jaar wordt de actie 'Ermelo Schoon', het opruimen van zwerfafval, georganiseerd op vrijdag 4 oktober 2019. Het is tevens de start van de Ermelose Maand van de Duurzaamheid. De hele maand oktober worden duurzaamheidsacties door de gemeente Ermelo georganiseerd waarin ook het NMP participeert. Reeds 7 scholen hebben zich aangemeld, dat betekent zo'n 300 leerlingen die zwerfafval gaan opruimen, maar dit is de stand op het moment van schrijven. We verwachten dat dit aantal wel zal oplopen.

Met het duurzaamheidsthema van 2019 haken wij in op de actie van Greenpeace: **plastic monster** toer. Wij vragen de scholen om van afval leuke dingen te maken, zoals van melkpakken een vogelhuis of een autobus of van plastic doppen een rups te rijgen, kortom creatief te zijn. De resultaten zijn komende oktober te zien in etalages van leegstaande winkels in het dorp. Ga kijken!

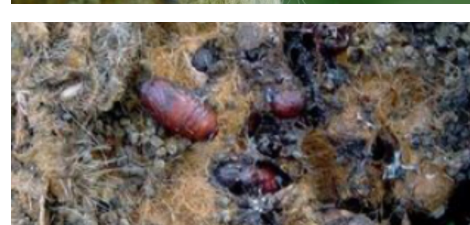
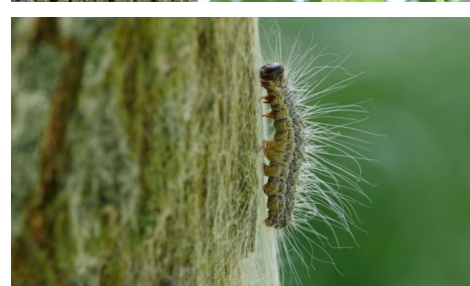
www.nmpermelo.nl

Het mannetje is ongeveer 1,5 cm groot, het vrouwtje ietsje groter. Op zich is het een heel mooi nachttactief vlindertje. De voorvleugels liggen plat over het lichaam en zijn geelgrijs bruinig getint met daarop enkele zwart/grijze banden die naar binnen toe steeds smaller worden. De achtervleugels zijn iets lichter gekleurd. De zes pootjes zijn deels behaard en hebben dezelfde kleur als de vleugels. De vrouwtjes zijn meestal iets lichter van kleur. Met de vrij forse, geveerde antennes kunnen de mannetjes de geurmoleculen (feromonen) die de vrouwtjes afgeven goed waarnemen. Bij de vrouwtjes ontbreken deze sprieten.

De Latijnse naam *Thaumetopoea processionea* slaat terug op de rups. In het Nederlands heet de vlinder dan ook eikenprocessierups(vlinder). *Thaumetopoea* betekent zoiets als 'maker van wonderlijke dingen'. *Processionea* slaat op het feit dat de rupsen in een processievorm kunnen bewegen. De rupsen zijn veel bekender dan de vlinder. Sterker nog, anno 2019 worden de rupsen als een plaag ervaren terwijl de vlinder nagenoeg buiten schot blijft. De rups is sterk behaard en een deel van deze haren zijn zogeheten brandharen. De opvallende tot 1 cm lange haren zijn niet de gevreesde brandharen, maar het zijn de kleine, van 0,1 tot 0,3 millimeter grote haren die aan de zijkant van het lichaam zitten. Deze haren dienen als afweer tegen vijanden. Bij gevaar laten de rupsen deze microscopisch kleine brandharen los en die komen zo in de lucht terecht. De brandharen kunnen bij mensen irritaties in de vorm van jeuk veroorzaken. In de brandharen zit een giftig eiwit, thaumetopoeïne. De jonge rupsen hebben deze brandharen nog niet, pas na de vierde, vijfde of zesde vervelling zijn ze aanwezig. De rupsen zitten doorgaans samen in een soort van nest. Gaan de rupsen op zoek naar voedsel, eikenbladeren, dan lopen ze achterelkaar, in processie, langs de stam naar boven. Vanaf eind mei tot aan half juli zijn de rupsen volgroeid en is de overlast van de brandharen het grootst. Voorafgaand (april/mei) is het ongemak doorgaans nog niet zo groot. In de maanden juli, augustus en september is het wel wat kleiner geworden, maar nog steeds aanzienlijk. De rupsen zijn dan verdwenen, verpopt en in eind augustus tot vlinder getransformeerd, maar de oude nesten vol brandharen zijn er nog steeds en de brandharen worden door de wind verspreid. Zeker bij droge zomers kan dit lang aanhouden. Zo'n nest kan wel miljarden brandharen bevatten. En de haren breken maar langzaam af. Als vlinder leeft het maar een aantal dagen. Het vrouwtje zet na de bevruchting de eitjes af. Het organisme overwintert dus als eitje. Half april komen de eerste rupsen tevoorschijn.

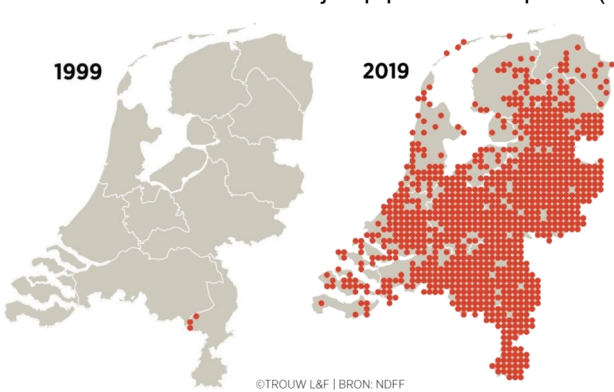
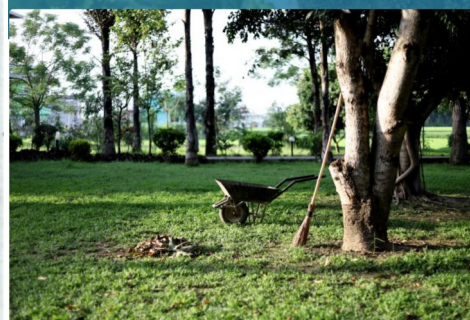
Bestrijding

Doordat de brandharen zo licht en klein zijn zweven ze gemakkelijk door de lucht. Een lichte beweging is voldoende om de haren los te krijgen. Afzuigen van nesten moet dan ook goed en krachtig gebeuren. Momenteel wordt ook gewerkt aan het lokken van mannetjesvlinders met feromonen. De mannetjes in de val kunnen dan geen vrouwtjes meer bevruchten. Ook het besef dat de afname van de biodiversiteit de oorzaak kan zijn van de enorme toename van deze rups zet veel gemeenten aan tot een geheel ander groenbeheer. Kort gemaaid grasvlakten onder eiken blijkt erg in het voordeel van de rupsen te zijn. Veel van hun vijanden worden zo verwijderd. Ook het gebruik van pesticiden is nadelig voor onder andere de vogels die juist insecten eten. En dan hebben we het nog niet eens over de invloed van de stikstof. Meer lezen? Kijk op processierups.nu (kennisplatform).

Kennisplatform Processierups i.o.
In opdracht van ministerie van LNV

Waar moet ik rekening mee houden als:

word donateur van de Stichting NMP minimaal € 15,00 per jaar

'We komen maar weer eens in ons paradijsje kijken.' Een uitspraak van een vrouw die met een paar kinderen de tuin bezoekt. Zo zijn er veel mensen die ons kenbaar maken dat zij verrukt zijn over dit plekje. Een paar pubermeiden die een fotoshoot maken, een fotograaf die wekelijks foto's komt maken. In het Ermeloos Weekblad en in het Kontakt zien we regelmatig mooie foto's staan die in de natuurtuin gemaakt zijn. Mensen die even tot rust komen en op de bankjes onder de eik van hun meegenomen koffie genieten. Vlinders fladderen boven de bloemenzee. Sommigen voeren een 'liefdesdans' met elkaar. Ze laten even zien waar de uitdrukking 'vlinders in je buik' vandaan komt. Kortom, de natuurtuin voldoet aan vele verwachtingen.

Vrijwilligers verzetten veel werk. Sommige planten komen te veel voor en moeten deels verwijderd worden om te voorkomen dat ze gaan overheersen. Planten zoals bijvoet, melde, distel, brandnetel en Canadese fijnstraal. Op de schrale grond van de natuurtuin zelf komen ze beperkt voor, maar op de veel vruchtbaardere wal (gevormd door de rijke afgegraven grond) des te meer. Verwijderen en versralen. In de loop van de tijd zal er een goed biologisch evenwicht ontstaan, maar ook dan blijft het opletten. Veel planten schieten, mede door het weer, vroeg in het zaad. De puttertjes doen zich er te goed aan. Een groene specht komt regelmatig over. De fazant broedt er voor de tweede keer. Honkvast op zijn nest. Een vrijwilliger stond er bijna op.

Tussen de planten leven heel veel verschillende soorten insecten. Eén ervan is het soldaatje, een fraai roodbruin slank kevertje. Helaas zijn deze soldaatjes niet bij machte vandalen af te schrikken. Er is een aantal malen vuurtje gestookt. Twee forse eikenbomen staan er tot een paar meter hoog zwartgeblakerd bij. De Coöpboekjes zijn deels in vlammen opgegaan. Het bordes op de wal was deels gesloopt. Ook voor dit type bezoekers is de natuurtuin blijkbaar een interessant gebiedje.

Een andere zorg is de vijver. Na lange tijd gevuld te zijn geweest met water staat het nu nagenoeg droog. Het riet groeit erg hard. Problematisch hard. Door regen en welwater zal de vijver in de toekomst wel weer gevuld worden. Met de natuurtuin in Harderwijk gaan we zaden uitwisselen en kijken we hoe we schaduwplanten in het bosschage bij de vijver kunnen krijgen.

We blijven voor u aan het werk om het mooie terrein mooi te houden en waar mogelijk nog meer te verfraaien. Biodiversiteit, maar wel gekoppeld aan de grondsoort. We werken er aan.

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

Contactgegevens:
 Gert Schuurman
 Zwaluwstraat 47
 3853 CB Ermelo
 Tel.: 0341 55 41 26
 Website:
 www.nmpermelo.nl
 E-mail: info@nmpermelo.nl
 Twitter: @nmpermelo
 IBAN: NL 76 RABO
 0397756402

Heeft u een Biocom die buiten gebruik is of wilt u graag een Biocom hebben?

Voor nadere informatie en contact: info@nmpermelo.nl of telefoon (0341) 560682 of 557424

Werkgroep Thuiscomposteren
 troubleshooters voor composteren
 en makelaars cv (compostvaten)
 De werkgroep zoekt versterking.

Advies energiebesparing of zonnepanelen.
 Geheel vrijblijvend en niet gebonden:

Piet de Zwarte
 Lid van de werkgroep Duurzaamheid
 pdezwart@xs4all.nl
 telefoon 06 30 08 82 05

OPROEP
 De Stichting zoekt vrijwilligers die willen meehelpen in de buitenlessen van onze projecten.
 Belangstelling? info@nmpermelo.nl of tel. (0341) 554126